

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Рошка Василя Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини другої, абзацу шостого частини п'ятнадцятої статті 86 Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII

м. К и ї в
5 жовтня 2022 року
№ 114-2(I)/2022

Справа № 3-71/2022(176/22)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Саса Сергія Володимировича – головуючого,
Грищук Оксани Вікторівни,
Совгирі Ольги Володимирівни – доповідача,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Рошка Василя Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини другої, абзацу шостого частини п'ятнадцятої статті 86 Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 2–3, ст.12) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Совгирю О.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Рошко В.В. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність пунктам 1, 6, 7 частини першої статті 92 Конституції України (конституційність) положення частини другої, абзацу шостого частини п'ятнадцятої статті 86 Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII зі змінами (далі – Закон).

Частиною другою статті 86 Закону врегульовано питання пенсійного забезпечення працівників прокуратури і встановлено, що „пенсія призначається в розмірі 60 відсотків від суми їхньої місячної (чинної) заробітної плати, до якої включаються всі види оплати праці, з якої було сплачено єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, а до 1 січня 2011 року – страхові внески на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, одержуваної перед місяцем звернення за призначенням пенсії“.

Згідно з абзацом шостим частини п'ятнадцятої статті 86 Закону „максимальний розмір пенсії (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги, пенсії за особливі заслуги перед Україною, індексації та інших доплат до пенсії, встановлених законодавством, крім доплати до надбавок окремим категоріям осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною) не може перевищувати десяти прожиткових мінімумів, встановлених для осіб, які втратили працездатність. Тимчасово, по 31 грудня 2017 року, максимальний розмір пенсії (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги, пенсії за особливі заслуги перед Україною, індексації та інших доплат до пенсії, встановлених законодавством, крім доплати до надбавок окремим категоріям осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною) не може перевищувати 10740 гривень“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке. Рошко В.В. є колишнім працівником органів прокуратури, 17 червня 2008 року йому призначено пенсію за вислугу років. У 2021 році він

звернувся до суду з позовом до Головного управління Пенсійного фонду України в Івано-Франківській області про визнання протиправною дії щодо відмови у перерахунку призначеної пенсії без обмеження її максимальним розміром та зобов'язання здійснити з 13 грудня 2019 року перерахунок і виплату пенсії за вислугу років із розрахунку 90 відсотків суми місячної заробітної плати, визначеної в довідці прокуратури Київської області від 24 лютого 2020 року, з урахуванням недоплаченої пенсії (раніше виплачених сум).

Івано-Франківський окружний адміністративний суд рішенням від 12 жовтня 2021 року, яке Восьмий апеляційний адміністративний суд постановою від 23 червня 2022 року залишив без змін, відмовив у задоволенні вказаного позову. Суди дійшли висновку, що на спірні правовідносини поширюються положення частини другої, абзацу шостого частини п'ятнадцятої статті 86 Закону.

Оскільки Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду ухвалою від 3 серпня 2022 року відмовив у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою Рошка В.В., то остаточним судовим рішенням у цій справі, у якому застосовано оспорювані положення Закону, є постанова Восьмого апеляційного адміністративного суду від 23 червня 2022 року.

3. Суб'єкт права на конституційну скаргу вважає, що положення частини другої статті 86 Закону застосовують під час призначення пенсій працівникам прокуратури в разі реалізації ними первинного права на пенсійне забезпечення. На думку Рошка В.В., до призначеної йому у 2008 році пенсії не можна застосовувати обмеження граничного її розміру, встановлене чинними законодавчими положеннями, тобто під час перерахунку пенсії слід застосовувати норму закону, що визначає розмір пенсії у відсотках, чинну на момент призначення пенсії.

Автор клопотання зауважує, що призначена йому пенсія підлягає перерахунку виходячи з відсоткового значення станом на час її призначення, а

саме в розмірі 90 відсотків грошового забезпечення, тому перерахунок пенсії із застосуванням розміру пенсії 60 відсотків грошового забезпечення є протиправним.

Обґрунтовуючи твердження про неконституційність оспорюваних положень Закону, Рошко В.В. неодноразово посилається на приписи Конституції України, за якими „при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод“ (частина третя статті 22); „закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи“ (частина перша статті 58); „конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України“ (частина перша статті 64). На підтвердження своєї позиції суб'єкт права на конституційну скаргу цитує також інші положення Конституції та законів України, рішення Конституційного Суду України, судові рішення.

4. Вирішуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга

вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Конституційна скарга насамперед є засобом захисту конституційних прав і свобод людини, порушених унаслідок застосування закону України, який суперечить Конституції України. Тобто обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) вважаються, зокрема, аргументи суб'єкта права на конституційну скаргу про те, що оспорюваний закон чи його окремі положення суперечать нормам розділу II „Права, свободи та обов'язки людини і громадянина“ Конституції України. Така суперечність може проявлятися у випадках, коли закон установлює обмеження змісту чи обсягу конституційних прав і свобод або унеможлиблює їх реалізацію.

Зі змісту конституційної скарги вбачається, що, аргументуючи свої твердження щодо неконституційності оспорюваних положень Закону, Рошко В.В. посилається на статтю 22 Конституції України, однак не вказує, яке саме його конституційне право порушено внаслідок застосування цих положень.

Оскільки стаття 22 Конституції України визначає гарантії реалізації конституційних прав і свобод людини і громадянина, то вона не може бути самостійним аргументом для обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) (Ухвала Другого сенату Конституційного Суду України від 16 липня 2018 року № 1-уп(II)/2018).

У цьому аспекті посилання суб'єкта права на конституційну скаргу на статтю 46 Конституції України, яка гарантує громадянам право на соціальний захист, без обґрунтування тверджень щодо неконституційності оспорюваних положень Закону не можна вважати належним виконанням вимоги пункту б частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Конституційний Суд України неодноразово підтверджував юридичну позицію про те, що цитування приписів Конституції України, наведення змісту положень законів, посилання на рішення Конституційного Суду України без аргументації невідповідності Конституції України оспорюваних положень закону не є обґрунтуванням тверджень щодо їх неконституційності (ухвали

Конституційного Суду України від 27 грудня 2011 року № 66-у/2011, від 27 березня 2013 року № 10-у/2013, від 8 липня 2015 року № 29-у/2015, від 21 грудня 2017 року № 13-у/2017; ухвали Великої палати Конституційного Суду України від 24 травня 2018 року № 23-у/2018, від 24 травня 2018 року № 24-у/2018, від 31 травня 2018 року № 27-у/2018, від 7 червня 2018 року № 34-у/2018).

Також Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України звертає увагу на те, що вирішення питань, пов'язаних зі сферою правозастосування, зокрема щодо дії оспорюваних положень Закону в часі, не належить до компетенції Конституційного Суду України, який не наділений повноваженнями перевіряти законність та обґрунтованість ухвалених судами рішень і правильність застосування ними законів України. Водночас незгода із судовими рішеннями у справі, висловлена у конституційній скарзі Рошком В.В., не є обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваних положень Закону в розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

5. Отже, у конституційній скарзі не наведено обґрунтування тверджень щодо неконституційності положень частини другої, абзацу шостого частини п'ятнадцятої статті 86 Закону, що свідчить про недотримання Рошком В.В. вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України зазначає, що конституційна скарга вважається неприйнятною, якщо з її аналізу не вбачається належного обґрунтування порушення гарантованих Конституцією України прав людини внаслідок застосування в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу положень закону, конституційність яких підлягає перевірці.

Неприйнятність конституційної скарги є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Рошка Василя Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини другої, абзацу шостого частини п'ятнадцятої статті 86 Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**